

Dommeren til Gode, men derimod alene komme hans Fuldmægtig til Gode. I Forbindelse hermed maa jeg maaske sige, at der er den Ulempe ved, at disse Forretninger udføres af Fuldmægtigen — foruden alt, hvad der ellers af mig tidligere er anført og kan anføres til Fordel for Lovforslagets Ordning af dette Forhold — at naar det er en Dommergerning, Fuldmægtigen udfører som Fuldmægtig hos en Dommer, er hvert eneste Ord, han siger, saa at sige hvert eneste Skridt, han foretager, hver eneste Ting, han gør, Handlinger og Ord, der, som alle Handlinger udførte af en Dommer, kun kunne ændres ved Appel til en højere Instans, hvorimod, naar Forretningerne ligge hos Sysselmanden, der, hvad jeg maa erkende og gerne erkender, bliver nødt til ogsaa at have Fuldmægtig, og lader Forretningerne udføre af denne, saa er det, som Fuldmægtigen siger og foretager sig, kun en Øvrighedshandling. I det første Tilfælde, naar det er en Dommerfuldmægtig, der har foretaget noget, skal der altsaa appelleres, og Befolkningen skal have den Ulejlighed — det er endda det mindste af det — men den Bekostning og den Tidsspilde, som hører med til at appellere det altsammen til højere Instans. Ligger det derimod hos Sysselmanden, saa at altsaa Handlingen foretages af en Øvrighedspersons Fuldmægtig, saa vil Befolkningen efter Lovforslaget og ogsaa efter Mindretallets Forslag kunne i overmaade mange Tilfælde nøjes med at besvare sig til højere Øvrighed, hvilket er billigere og dog sikkert i de fleste Tilfælde gaar, og ogsaa i Fremtiden vil gaa, betydeligt hurtigere, end naar der skal iværksættes Paaanke eller Kæremaal til højere Ret. Det er jo rigtigt, som den ærede Ordfører sagde, at Konkurrencen mellem Fuldmægtigene og Sagførerne bliver ikke mindre. — Jeg tror heller ikke, den bliver større, thi jeg tror ikke, der vil blive et større Antal Sysselmandsfuldmægtige efter Lovforslaget, end der vilde blive af Dommerfuldmægtige efter Flertallets Forslag — men der naas dog dette, at ingen udsætter sig for, at han i en civil eller kriminel Sag bliver stillet for den Mand som Dommer med Myndighed til at afgøre hans Skæbne i første Instans, som han maaske Dagen i Forvejen havde at forhandle med som hans Modparts juridiske Konsulent. Og man undgaar det uhyggelige i, at en Mand som sigtet bliver stillet for en Mand som Dommer, der ellers i det daglige Liv er hans juridiske Konsulent, saaledes at — selv om det er gan-

ske med Urette — dog en stor Del af Befolkningen vilde opfatte en mild og lemfældig Behandling fra Dommerens Side som en gengældt Villighed lige over for den tidligere Forretningsforbindelse. Det undgaar man vel ikke fuldstændigt ved at overlade Forretningerne til Sysselmanden og altsaa sætte Sysselmandens Fuldmægtig i Stedet for Dommerfuldmægtigen, men man undgaar det dog i væsentlig Grad og paa de allervæsentligste Punkter. — Jeg kunde meget vel ønske, at man kunde naa den Ordning med Hensyn til Fuldmægtigsspørgsmaalet, som 2 ærede Medlemmer (P. G. C. Jensen og Johnsen) have stillet Forslag om, men jeg tror ikke, den vil være gennemførlig, og jeg tror navnlig ogsaa, at den ærede 4de Landstingsmand for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) ikke havde Ret i den Betragtning, at der her skulde gaa saa store Uefterretteligheder i Svang med Hensyn til Paaseelsen af Afgifternes behørig Beregning, saa at den Omstændighed, at disse Uefterretteligheder holdt op, skulde medføre en Besparelse, der fuldstændig kunde dække Merudgiften for Statskassen. Jeg tror, at det er meget langtfra. Det er muligt, at det kan ske i enkelte Tilfælde. For Eksempel naar en Ejendom overgaar fra Fader til Søn, og altsaa Dokumentet skal stemples efter Værdien, kan det være muligt, at denne i enkelte Tilfælde bliver sat noget for lavt, men det samme kan for øvrigt ske og sker vel ogsaa, naar det er andre end Fuldmægtigen, der skriver Dokumentet. Det kan vel ogsaa hænde, at en Arveafgift bliver beregnet en Smule for lavt, noget lignende kan ogsaa hænde i andre Tilfælde, men at saadant skulde foregaa i saa overordentlig en Grad, som det vilde være nødvendigt, for at det, der nu maatte gaa i Løbet ved alle disse med ganske smaa Procenter beregnede Afgifter, virkelig skulde Aaret rundt løbe op til noget, der blot tilnærmelsesvis skulde dække Udgiften til at gøre Fuldmægtigene statsansatte, tror jeg ikke; der tror jeg, at det ærede Medlem, eller rettere sagt — det ærede Medlem paatog sig jo ikke noget Ansvar derfor — det ærede Medlems Hjemmelsmænd ere gaaede langt, langt videre, end de blot tilnærmelsesvis med Tal ville kunne godtgøre.

Den ærede Ordfører omtalte, at det var jo vanskeligt at sige, hvilket af de foreslaaede Systemer, der vil blive det dyreste, idet der ikke endnu er foretaget en bestemt Plan til Jurisdiktionsinddelinger. At dette ikke er sket, staar jo i Forbindelse med, som den ærede Ordfører